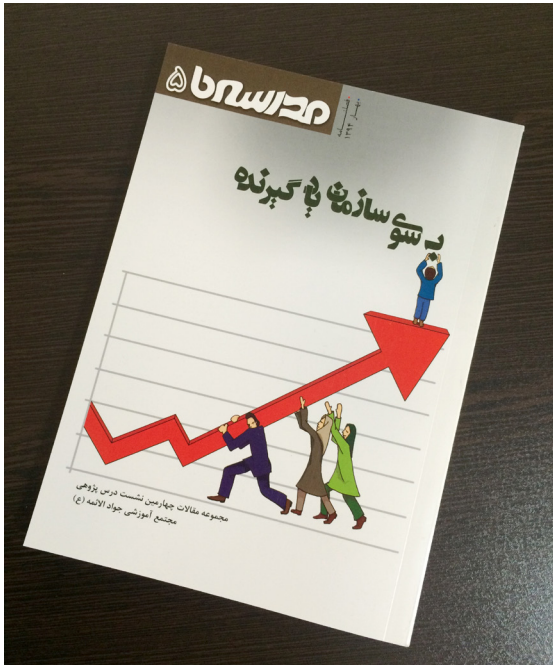

کتابی از معلمین برای معلمین

انعکاس دومین سال تلاش درس پژوهی مجتمع آموزشی
جوادالائمه (ع) در کتاب «به سوی سازمان یادگیرنده»

«درس پژوهی» رایج‌ترین فرایند مستمر پرورش حرفه‌ای معلمان در مدارس ژاپن است. در طی این فرایند، گروه‌های معلمین به‌طور منظم و طولانی - از چند ماه تا یک سال - تشکیل جلسه می‌دهند و درباره طراحی، اجرا، ارزشیابی و بهبود یک موضوع درسی کار می‌کنند. نتیجه این جلسات سازمان‌یافته، طرح درس‌های بازبینی شده‌ای است که بهبود یادگیری دانش‌آموزان در آن موضوع درسی را به دنبال دارد و می‌تواند نقشه راه معلمین هم‌پایه در مدرسه، شهر، استان و یا حتی کشور باشد.

دو سال پیش، «مطالعه درس» یا همان «درس پژوهی»، در برخی پایه‌های دبستان جوادالائمه (ع) آغاز شد؛ به عبارتی تصمیم گرفتیم جهانی بیاندیشیدیم و محلی عمل کنیم. این طرح که در سال تحصیلی ۹۳-۹۲ در مجموعه کلید خورد، تجربه متفاوتی از هم‌فکری، هم‌افزایی، بازبینی و بازاندیشی را در میان معلمین رقم زد؛ تجربه‌ای سازمان یافته که نه تنها بهره‌وری آموزش در کلاس درس را افزایش داد، بلکه زمینه‌ساز تغییر تدریجی فرهنگ یادگیری در دبستان‌ها شد.

دستاوردهای درس پژوهی سال گذشته، با تجربه و دانشی که دکتر محمد رضا سرکار آرانی^۱ در کارگاه یک روزه در اختیار معلمین گذاشت عجین شد، و دست‌مایه انجام و سرانجام برنامه در سال تحصیلی ۹۴-۹۳ قرار گرفت؛ برنامه‌ای که انجامش بهبود یادگیری دانش‌آموزان در کلاس درس و سرانجامش کتاب «به سوی سازمان یادگیرنده»، مجموعه مقالات چهارمین نشست درس پژوهی مجتمع جوادالائمه (ع)، قابل ارائه به جامعه تعلیم و تربیت کشور شد.

سیزده گروه داوطلب درس پژوهی از هفت مدرسه، موضوعات چالشی پایه خود را از ابتدای سال تحصیلی ۹۴-۹۳ انتخاب کردند و در روند درس پژوهی به طراحی، اجرا، بازبینی و بازاندیشی روش‌های آموزشی آن پرداختند. در پایان فروردین ماه سال جاری، گروه‌ها به صورت اختصاصی گزارش فعالیت و طرح درس‌های خود را در جمع اعضای اتاق فکر ارائه دادند، که جالب توجه بودن ایده‌ها، روش‌ها و استمرار معلمین در بازنگری روش‌ها تا کسب نتیجه دلخواه، انگیزه‌ای برای جمع‌آوری طرح درس همه گروه‌ها در فرم کتاب شد؛ انگیزه‌ای قوی که حتی فرصت محدود یک ماهه آماده‌سازی و چاپ، خللی در آن وارد نکرد.

به سوی سازمان یادگیرنده، نه فقط انعکاس ارزشمندی از تبادل تجربه‌های قدیم و جدید، جسارت در خلق سبک‌های نو و اراده در به‌کارگیری آن‌ها است، که شکل‌گیری‌اش در فضای مدرسه‌ای آن هم در شهر قناعت ارزشش را دوچندان می‌کند، بلکه نمودی از گسترش فرهنگ یادگیری در عمل است. انگیزه معلمین ما برای ترویج این فرهنگ، توجه صاحبان قلم و اندیشه خانواده مجلات رشد را به خود جلب کرد و با انعکاس گزارشی از نحوه کار معلمین ما در ضمیمه رشد معلم، آن‌ها نیز در این ترویج فرهنگی ما را یاری کردند. مطالعه این کتاب که دستاورد مستقیم و بی‌واسطه معلمین از کلاس درس است را به همه معلمین توصیه می‌کنیم، تا مدل ژاپنی اصلاح تدریجی الگوی آموزش، به بخشی از فرهنگ آموزشی مدارس ما تبدیل شود. برای اطلاعات بیشتر، با دفتر نشریه مدرسه ما یا کتابکده رستاک تماس بگیرید ●●●

۱- استاد دانشگاه ناگویای ژاپن که بخش اعظم فرصت‌های تحصیلی و پژوهشی‌اش را صرف درس پژوهی کرده و از بنیان‌گذاران انجمن بین‌المللی درس پژوهی است.